

Миколаївський державний гуманітарний університет
імені Петра Могили
комплексу “Києво-Могилянська академія”

Кафедра фінансів і кредиту

С.А. Бурлан

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до виконання практичних занять
з дисципліни “Аудит”
для спеціальності 6.050104 “Фінанси”**

Випуск 73

Миколаїв
Видавництво МДГУ ім. Петра Могили
2007

ББК 65.052
Б 91
УДК 657.6

Рекомендовано до друку Вченою радою Миколаївського державного гуманітарного університету ім. Петра Могили (протокол № 10(32) від 01.07.2005 р.).

Рецензент:

Мініна В.О., к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів і банківської справи Південнослов'янського інституту Київського славістичного університету.

Б 91

Бурлан С.А. Методичні рекомендації до виконання практичних занять з дисципліни “Аудит” для спеціальності 6.050104 “Фінанси”: Методичний посібник. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 56 с.

ББК 65.052

ЗМІСТ

Загальні положення	4
Тема 1. Зміст та метод аудиту як форми фінансового контролю	5
Тема 2. Організація аудиту та його нормативно- правове забезпечення	8
Тема 3. Початкова стадія аудиторської перевірки.....	11
Тема 4. Оцінка матеріальності та ризику в аудиті.....	14
Тема 5. Оцінка системи внутрішнього контролю на підприємстві.....	20
Тема 6. Планування та процедури аудиту.....	21
Тема 7. Аудиторський висновок.....	24
Тема 8. Аудит операцій з основними засобами та нематеріальними активами	27
Тема 9. Аудит операцій з виробничими запасами	34
Тема 10. Аудит готівково-розрахункових операцій	38
Тема 11. Аудит операцій з обліку реалізації продукції (робіт, послуг) та фінансових результатів	45
Література.....	53

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації призначені для засвоєння курсу “Аудит” студентами економічних спеціальностей базової освіти.

Мета методичних рекомендацій: засвоєння теоретичних основ аудиту та набуття студентами практичних навичок у використанні категорій та техніки аудиту в умовах ринкової економіки.

Практичні заняття з аудиту проводяться в такій послідовності:

1. Коротке опитування студентів з теоретичних питань з теми заняття.
2. Перевірка ступеня використання та правильності позааудиторної роботи.
3. Доведення до студентів інформаційної бази поточного заняття.
4. Коротка перевірка усвідомлення студентами суті завдання.
5. Вибірковий контроль методики вирішення студентами завдання.
6. Пояснення завдання для позааудиторної роботи.
7. Обговорення основних висновків щодо вирішення завдання.

Студенти, які не відпрацювали пропущені практичні заняття, не допускаються до заліку (іспиту).

Виконання завдань, передбачених методичними рекомендаціями, ґрунтується на матеріалах лекцій з дисципліни “Аудит”, а також на вивченні законодавчо-нормативних документів і навчально-методичних матеріалів.

ТЕМА 1

СУТЬ, ПРЕДМЕТ ТА МЕТОД АУДИТУ ЯК ФОРМИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Контрольні запитання

1. Визначте поняття “аудит” і “аудиторська діяльність”.
2. Які є види аудиторської діяльності?
3. У чому полягає відмінність аудиту від ревізії?
4. Який аудит є обов’язковим?
5. Назвіть основні принципи аудиту.
6. Який аудит є добровільним?
7. Що таке внутрішній та зовнішній аудит?
8. Які є види зовнішнього аудиту?
9. Назвіть основні етичні принципи діяльності аудитора.
10. Хто може бути клієнтом на аудит і ревізію?
11. Дайте коротку історичну довідку відносно виникнення аудиту.
12. Зберігаються чи ні функції державних органів фінансового контролю при аудиті і хто ці функції виконує?
13. Як забезпечується незалежність аудитора від замовника?
14. Які об’єкти притаманні супутнім аудитам роботам (послугам)?
15. Укажіть основні критерії для визначення суб’єкта контролю для податкових інспекцій.

ЗАВДАННЯ 1.1

Зміст завдання

1. Виходячи з наведених даних визначити, яка проблема виникає у аудитора з точки зору незалежності аудиту.
2. Пояснити, яка повинна бути реакція аудитора на відповідну пропозицію клієнта.

Вихідні дані

Клієнт попросив зробити йому копії робочих паперів аудитора для того, щоб до перевірки наступного року він міг заздалегідь підготувати всю потрібну документацію.

ЗАВДАННЯ 1.2

Зміст завдання

Визначити, який вплив може зробити даний вид послуг на незалежність аудитора під час формування його думки про стан фінансової звітності підприємства клієнта.

Вихідні дані

Підприємство звернулось до аудиторської фірми з проханням відносно організації переходу на комп'ютерну форму обліку.

Аудиторська фірма вже не перший рік здійснює аудиторські перевірки фінансової звітності підприємства і добре володіє особливостями організації фінансового і управлінського обліку, проблемами облікової роботи і може чітко формулювати основні завдання під час постановки комп'ютерного обліку.

ЗАВДАННЯ 1.3

Зміст завдання

Визначити, до якого виду аудиторської діяльності слід віднести роботи, які виконує аудиторська фірма, пояснити чому.

Вихідні дані

Аудиторська фірма в звітному періоді здійснювала такі роботи:

- 1) перевірка фінансової звітності;
- 2) фінансова експертиза;
- 3) консультації з проблем ведення бухгалтерського обліку та його автоматизації;
- 4) консультації з питань оподаткування;
- 5) техніко-економічний аналіз господарської діяльності підприємства;
- 6) перепідготовка бухгалтерських кадрів;
- 7) відновлення бухгалтерського обліку.

ЗАВДАННЯ 1.4

Зміст завдання

Визначити, вірні чи ні наведені твердження та обґрунтувати свою відповідь.

Вихідні дані

1. Іноді стверджують, що аудитори не можуть бути незалежними, тому що їх послуги сплачує підприємство, аудит якого вони виконують.

2. Розмір аудиторського гонорару повинен бути затверджений акціонерами на щорічних загальних зборах.

3. Зовнішні аудитори призначаються акціонерами та підзвітні їм при наданні офіційної оцінки фінансової звітності.

ЗАВДАННЯ 1.5

Зміст завдання

Укажіть, які з перелічених господарських структур обов'язково повинні здійснювати аудит фінансової звітності.

Вихідні дані

Районна податкова інспекція обслуговує і перевіряє підприємства різних типів, зокрема:

- 1) довірчі товариства;
- 2) товариства з обмеженою відповідальністю;
- 3) приватні підприємства;
- 4) державні підприємства;
- 5) трастові компанії;
- 6) акціонерні підприємства;
- 7) орендні підприємства;
- 8) комерційні банки;
- 9) спільні підприємства;
- 10) холдинги;
- 11) колективні підприємства;
- 12) страхові компанії;
- 13) кредитні спілки.

ТЕМА 2

ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТУ ТА ЙОГО НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Контрольні питання

1. Які нормативні документи регламентують аудиторську діяльність в Україні?
2. Основні організаційно-правові форми аудиторських фірм.
3. Якими видами діяльності може займатися аудиторська фірма?
4. Має чи ні право замовник самостійно вибирати аудиторську фірму?
5. Хто має право втручатися в професійну діяльність аудитора і аудиторської фірми?
6. Яким чином вирішуються суперечки між підприємствами-клієнтами та аудиторськими фірмами?
7. Взаємовідносини аудитора (аудиторської фірми) та податкової інспекції.
8. Особливості формування статутного капіталу аудиторської фірми.
9. Яка частка сертифікованих аудиторів у статутному капіталі аудиторської фірми?
10. З якого моменту аудиторська фірма після її створення може проводити аудит?
11. Які роботи заборонено виконувати аудитору і аудиторській фірмі, згідно з чинним законодавством?
12. Який порядок видачі, подовження, припинення дії та відозви сертифіката аудитора України?
13. Функції Аудиторської палати України (АПУ).
14. Які має обов'язки аудитор перед АПУ?
15. Як і ким забезпечується гласність аудиторської діяльності?
16. У чому полягають обов'язки аудитора і аудиторських фірм?
17. Права аудитора і аудиторських фірм.
18. Хто визначає форми та методи проведення аудиту?

19. В яких випадках аудитор може бути позбавлений права займатися аудиторською діяльністю?
20. Чи має право аудитор займатися виробничою, торговельною, посередницькою діяльністю, бути на службі в державних органах?
21. Обов'язки замовника по відношенню до аудитора (аудиторської фірми).
22. Коли аудитор не має права проводити аудит підприємства?
23. Відповідальність замовника перед аудитором і аудиторською фірмою.
24. Яку відповідальність несе аудитор за недбайливість у роботі, що завдала клієнту матеріальної шкоди?
25. У чому полягає суть стандарту з аудиту?
26. Види аудиторських стандартів.

ЗАВДАННЯ 2.1

Зміст завдання

Визначити, чи може аудиторська фірма скласти договір на виконання аудиторських послуг стосовно підтвердження фінансової звітності акціонерної компанії за 200Xр.

Вихідні дані

Акціонерна компанія в грудні 200X р. звернулась до аудиторської фірми з пропозицією скласти договір на виконання послуг стосовно відновлення аналітичного обліку за 200X р. Договір був укладений, послуги виконані та сплачені в грудні 200X р. У лютому 200X+1 р. акціонерна компанія звернулась в аудиторську фірму з пропозицією скласти договір на виконання послуг стосовно підтвердження фінансової звітності за 200X р.

ЗАВДАННЯ 2.2

Зміст завдання

1. Проаналізуйте ситуацію, що виникла між клієнтом та аудитором.
2. Визначіть дії аудитора з цього приводу.
Вкажіть порушені нормативні акти.

Вихідні дані

Керівництво акціонерного товариства “Омега” в ході аудиторської перевірки погоджується показати тільки копії докумен-

тів, які відносяться до предмета аудиту та входять у компетенцію аудитора. Крім того, воно попереджає, що всі документи віддати не може, бо вони знаходяться у роботі і їх відсутність може завдати суттєвих збитків товариству.

ЗАВДАННЯ 2.3

Зміст завдання

1. Визначити характер припущених порушень.
2. Указати, які нормативні документи порушені.

Вихідні дані

До складу засновників аудиторської фірми “Аудит-Баланс”, яка була створена 15.02.200X р, входить аудиторська фірма “Аудит-Фінанс” (20% вкладеного капіталу) та четверо громадян України (по 20% вкладеного капіталу). Один з них не має сертифіката на аудиторську діяльність. 7.10.200X р. рішенням правління аудиторської фірми зі складу її засновників виведено Бондаренка І.В., який мав сертифікат, і введено замість нього Пархоменка В.О. (без сертифіката).

Діяльність аудиторської фірми “Аудит-Баланс”, згідно зі статутом і установчим договором, передбачає:

- аудит;
- консультації з питання бухгалтерського обліку, звітності, оподаткування, аналізу фінансово-господарської діяльності;
- розробку фінансової стратегії підприємств;
- розробку програмного забезпечення;
- рекламну діяльність;
- проведення семінарів з питань підвищення кваліфікації;
- видання інструктивних матеріалів;
- відновлення та ведення бухгалтерського обліку.

ТЕМА 3

ПОЧАТКОВА СТАДІЯ АУДИТОРСЬКОЇ ПЕРЕВІРКИ

Контрольні питання

1. Які основні критерії відбору клієнтів на аудит?
2. У чому полягають особливості договору на виконання аудиту?
3. Яка робота аудитора чи аудиторської фірми повинна передувати укладенню договору з клієнтом?
4. Чи може аудиторська фірма або аудитор в односторонньому порядку розірвати договір з клієнтом? У яких випадках це буде законною дією?
5. Структура договору на аудит.
6. Який порядок укладення договору на виконання аудиторських послуг?
7. У яких випадках не можна укладати договір на виконання аудиту?
8. Основні етапи проведення аудиту.

ЗАВДАННЯ 3.1

Зміст завдання

Визначити, яку з указаних пропозицій відносно аудиту повинна прийняти аудиторська фірма чи обидві разом? Обґрунтуйте свою відповідь.

Вихідні дані

Аудиторська фірма одержала дві пропозиції стосовно проведення аудиторської перевірки: від ТОВ “Кристал” та від спільного підприємства “Веста”.

ТОВ “Кристал” існує більше п’яти років і обов’язковому аудиту не підлягає. Внаслідок документальної перевірки податковою інспекцією на ТОВ були накладені штрафні санкції. Погашення заборгованостей перед бюджетом зі штрафних санкцій призведе до порушення фінансової стійкості ТОВ.

Тому АТ і звернулось в аудиторську фірму з метою зменшення обсягу штрафних санкцій. За ці послуги воно пропонує аудиторській фірмі 2000 у.од.

Спільне підприємство “Веста” (СП) існує три роки. Воно, як підприємство з участю іноземного капіталу, підлягає обов’язковій аудиторській перевірці. Але у цьому році СП вирішило змінити аудиторську фірму і звернулося з пропозицією відносно укладення договору на виконання аудиторських послуг у вказану вище аудиторську фірму. СП пропонує за послуги, згідно з договором, 1500 у.од.

Аудиторська фірма має обмеження у штатних співробітниках. За умовами укладення договорів за двома пропозиціями їй необхідно залучити позаштатних співробітників.

ЗАВДАННЯ 3.2

Зміст завдання

Підготувати текст листа-зобов’язання аудиторської фірми про згоду на проведення аудиту фінансової звітності відкритого акціонерного товариства (ВАТ) “Меридіан” за 200X р.

Вихідні дані

Аудиторська фірма повинна підготувати лист-зобов’язання ВАТ “Меридіан”. При написанні цього листа необхідно мати на увазі таке:

- 1) лист направляється Раді директорів ВАТ “Меридіан”;
- 2) аудиторська фірма затверджується офіційним аудитором на зборах акціонерів ВАТ “Меридіан” (лист від клієнта за № 135 від 2.02.200X р.);
- 3) у листі-зобов’язанні слід дати посилання на діюче законодавство з аудиту та бухгалтерського обліку;
- 4) існує усна домовленість з клієнтом:
  - про надання клієнту календарного плану аудиту;
  - про перевірку достовірності не тільки фінансової, але й податкової звітності;
- 5) лист необхідно направити клієнту 10.02.200X р.
Аудит планують завершити до 1.05.200X р.

ЗАВДАННЯ 3.3

Зміст завдання

Визначити правомірність договору і вірність його складання.

Вихідні дані

Аудиторська фірма “Аудит-Консалт”, яка виконує аудиторські послуги, склала договір з відкритим акціонерним товариством “Омега” (ВАТ “Омега”) м. Миколаєва.

Зміст договору наведений нижче:

Д о г о в і р

на виконання аудиторських послуг фірмою “Аудит-Консалт”.

м. Миколаїв

22.05.200__ р.

Аудиторська фірма, яка в подальшому іменуватиметься “Виконавець”, в особі директора Іванова А.К. – з одного боку, та ВАТ “Омега”, яке в подальшому іменуватиметься “Замовник”, в особі генерального директора Григорчука В.В. – з другого, уклали цей договір із таких питань:

1. Замовник доручає, а виконавець бере на себе виконання аудиту фінансово-господарської діяльності товариства.
2. Термін виконання робіт – три місяці.
3. Вартість аудиторських послуг, згідно з договором, дві тисячі умовних одиниць (2000 у.од.).

Замовник забезпечує необхідні умови для роботи аудитора.

Підпис Виконавця

Підпис Замовника

ТЕМА 4

ОЦІНКА МАТЕРІАЛЬНОСТІ ТА РИЗИКУ В АУДИТІ

Контрольні питання

1. Що розуміють під матеріальністю (суттєвістю) в аудиті?
2. Назвіть основні етапи визначення рівня суттєвості помилок і порушень у фінансовій звітності?
3. Скільки рівнів матеріальності (суттєвості) помилок існує в аудиті та які помилки належать до другого і третього рівнів?
4. Яким чином аудитор встановлює межу допустимої величини помилок у фінансовій звітності?
5. Де знаходиться практичне застосування матеріальності (суттєвості) в аудиті?
6. Яка залежність існує між рівнем матеріальності (суттєвості) помилок та інформаційною базою для проведення аудиту?
7. Поясніть суть аудиторського ризику.
8. Які фактори впливають на рівень аудиторського ризику?
9. У чому полягає кінцева мета аналізу ризику в аудиті?
10. На підставі яких даних проводять оцінку аудиторського ризику?
11. Назвіть основні складові аудиторського ризику.
12. Які методи застосовуються для оцінки аудиторського ризику?
13. Укажіть факторну модель аудиторського ризику.
14. Що означає контрольний ризик і які значення він може мати?
15. Що означає чистий ризик і які значення він може мати?
16. Як визначається рівень процедурного ризику?
17. Якою повинна бути величина процедурного ризику, якщо чистий ризик становить 0,8, а контрольний ризик встановлений на рівні 0,5?
18. При якому значенні процедурного ризику аудиторська перевірка буде проведена на незалежному рівні, якщо аудитор повністю не довіряє системам обліку і внутрішнього контролю?
19. Де та як на практиці використовується аудитором поняття “ризик”?

ЗАВДАННЯ 4.1

Зміст завдання

1. Перевірити вірність встановлення рівня матеріальності (суттєвості) на стадії планування, використовуючи звітні дані підприємства-клієнта за минулий звітний рік та перше півріччя поточного року.

Вихідні дані

Фінансова звітність підприємства за 200X рік та 200X-1 рік (табл. 4.1; 4.2)

Таблиця 4.2

Баланс

А к т и в	На 1.01.200X року (тис. грн.)
I. Необоротні активи:	
Основні засоби та нематеріальні активи	6425
Довгострокові фінансові інвестиції	533
Разом за розділом I	6958
II. Оборотні активи:	
Запаси	913
Дебіторська заборгованість та поточні фінансові інвестиції	3520
Грошові кошти та їх еквіваленти	165
Разом за розділом II	4598
Баланс	11556
П а с и в	
I. Власний капітал	
Статутний капітал	4453
Резервний капітал	2052
Нерозподілений прибуток	1304
Разом за розділом I	7809
III. Довгострокові зобов'язання	486
IV. Поточні зобов'язання	3261
Баланс	11556

Звіт про фінансові результати

Стаття	Річний	Піврічний	
	200X-1 р.	Друге півріччя 200X-1 р.	Перше півріччя 200X р.
Чистий дохід (виручка від реалізації продукції)	15910	7629	8437
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	14167	6797	6990
Валовий прибуток	1743	832	1447
Інші операційні витрати	533	250	434
Фінансові результати від операційної діяльності – прибуток	1210	582	1013
Інші витрати	–	–	513
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування: прибуток	1210	582	500
Податок на прибуток від звичайної діяльності	440	204	350
Чистий прибуток	770	378	150

2. Витяги з файлів документів:

Очікувана сума виручки на 1.01.200X+1 – 17 млн. грн. Аудиторський гонорар за 200X рік повинен скласти 6000 грн. Суттєвість в минулому році була встановлена аудитором на рівні 120000 грн. У поточному році вона планувалася на рівні 90000 – 100000 грн. Визначені такі рівні суттєвості показників: прибуток від операційної діяльності – 5% (в розрахунок беруться дані другого півріччя минулого 200X-1 року та першого півріччя поточного 200X року); виручка від реалізації, очікувана за рік, – 2%; валюта балансу (200X-1) – 2%.

ЗАВДАННЯ 4.2

Зміст завдання

Укажіть і поясніть, які з нижченаведених тверджень є вірними.

Вихідні дані

1. Фінансова звітність не може бути вірною на 100%.
2. Чистий (внутрішній) ризик може бути зменшений протягом аудиторської перевірки.
3. Діяльність керівництва підприємства-клієнта впливає на чистий (внутрішній) ризик.
4. Чистий (внутрішній) ризик змінюється залежно від виду діяльності підприємства-клієнта.
5. Якщо чистий та контрольний ризики високі, високий і процедурний ризик також.
6. Якщо чистий та контрольний ризики низькі, то аудитор може знизити ступінь деталізації перевірки.
7. Процедурний ризик має один і той же рівень для всіх галузей перевірки – цикл купівлі, реалізації і т.д.
8. Якщо контрольний ризик низький, то аудитор може зменшити обсяг перевірки.
9. Кінцевою метою аналізу ризиків є оцінка аудиторського ризика.
10. Чистий ризик розраховується за формулою.
11. Процедурний ризик визначається на основі тестування.

ЗАВДАННЯ 4.3

Зміст завдання

На основі інформації про діяльність спільного підприємства “Граніт” необхідно:

1. Визначити області максимального чистого (внутрішнього) ризику.
2. Визначити, достатньо чи ні наданої інформації для оцінки аудиторського ризику.
3. Яку додаткову інформацію необхідно використовувати для визначення обсягу аудиту?
4. Оцініть необхідний рівень кваліфікації аудиторів.

Вихідні дані

15 жовтня 200X р. спільне підприємство (СП) “Граніт” звернулось до аудиторської фірми з проханням укласти договір на виконання аудиторських послуг стосовно підтвердження фінан-

сової звітності за 200X р. СП “Граніт” було створене у 200X-3 р. Частки в статутному капіталі розподілені таким чином: генеральний директор – 25%; іноземна компанія – 45% і російська фірма – 30%.

СП “Граніт” займається оптово-роздрібною торгівлею імпортними продовольчими товарами. 15% товарообігу складає роздрібний товарообіг, 85% – оптовий товарообіг. Оптовими покупцями є десять організацій, на три з яких припадає 70% обігу.

На протязі всього періоду існування СП “Граніт” штат співробітників був постійним і складав не більше 15 чоловік. СП “Граніт” орендує офісне, складське та торгове приміщення. Чисельність персоналу бухгалтерії складає 3 чоловіки. У 200X-1 р. СП здійснив перехід на комп’ютеризований облік з використанням стандартного пакета “1С: Бухгалтерія”. У 200X-3, 200X-2, 200X-1 рр. аудиторську перевірку здійснювала інша аудиторська фірма, яка виконувала послуги з переходу на комп’ютеризовану форму бухгалтерського обліку.

ЗАВДАННЯ 4.4

Зміст завдання

1. Розрахувати час на аудит закупівельних систем товариства з обмеженою відповідальністю “Сервіс”:
  - а) з використанням перевірок процедур контролю та перевірок по суті;
  - б) з використанням тільки перевірок по суті.
2. Розглянути умови, коли в аудиті застосовується тільки підхід, заснований на перевірці по суті, а коли необхідно використовувати поєднання перевірок процедур контролю та перевірок по суті.

Вихідні дані

Аудиторська фірма здійснює перевірку систем закупок ТОВ “Сервіс”. Допустимий рівень аудиторського ризику: $AR = 5\%$. Чистий внутрішній ризик: $IR = 90\%$. Якщо перевірка системи контролю не проводилась, то ризик при контролі $CR = 100\%$. При проведенні перевірок системи контролю ризик при контролі $CR = 30\%$.

Для відповідання допустимого рівня ризику необхідно перевірити відповідну кількість пунктів у контрольних та детальних тестах (за умови, що в них не будуть знайдені помилки) (табл 4.3):

Таблиця 4.3

Метод перевірки	Без проведення перевірок процедур контролю	При проведенні перевірок системи контролю
Перевірка системи контролю	0	40
Перевірка по суті	130	45

Кількість часу в годинах, потрібна для проведення всіх тестів, наведена в табл. 4.4.

Таблиця 4.4

Показники	Перевірка системи контролю	Перевірка по суті
Фіксований час	2,5	1,5
Перемінний час для кожного пункту	0,3	0,25

ТЕМА 5

ОЦІНКА СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Контрольні питання

1. З якою метою утворюється система внутрішнього контролю (СВК) на підприємстві?
2. Назвіть та охарактеризуйте основні елементи СВК.
3. У чому полягають роль та значення аудиторської оцінки ефективності СВК?
4. Яка СВК на підприємстві оцінюється аудитором як ефективна?
5. Яка залежність існує між рівнем ефективності СВК і розміром підприємства, що перевіряється?
6. Назвіть основні методи оцінки засобів СВК.
7. Хто розробляє анкети для оцінки СВК та відповідає на зазначені в ній контрольні питання?

ЗАВДАННЯ 5.1

Зміст завдання

Визначити, які дії повинен здійснити аудитор для оцінки ефективності системи внутрішнього контролю.

Вихідні дані

Клієнт аудиторської фірми володіє трьома великими магазинами. У кожному з них є декілька відділів. Усі відділи повинні бути детально перевірені принаймні один раз у п'ять років. Відомо, що в минулому році у цих магазинах також був проведений аудит. У кожному з магазинів є відділ внутрішнього контролю.

ТЕМА 6

ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОЦЕДУРИ АУДИТУ

Контрольні питання

1. Які цілі та завдання планування аудиторської перевірки?
2. Укажіть основні принципи планування аудиту.
3. В яких випадках і як аудиторські плани можуть корегуватись?
4. Яким є порядок підготовки та складання загального плану аудиторської перевірки?
5. На підставі яких даних проводять розробку загального плану аудиту?
6. Зміст загального плану аудиту.
7. З якою метою розробляється аудиторська програма?
8. Укажіть основні складові робочої програми аудиту.
9. Розкрийте поняття “аудиторські процедури”.
10. Які є види аудиторських процедур?
11. Які процедури аудиту є аналітичними?
12. У чому полягає різниця між тестуванням операцій та тестуванням статей балансу?
13. Для вирішення яких завдань використовуються в аудиті аналітичні процедури?

ЗАВДАННЯ 6.1

Зміст завдання

1. Скласти загальний план аудиторської перевірки фінансової звітності акціонерного товариства “Меркурій”.
2. Назвати обставини, за яких строк проведення аудиторської перевірки може бути змінено (подовжено, перенесено і т.п.).
3. Скласти робочу програму аудиторської перевірки акціонерного товариства “Меркурій”, ув’язавши її з попередньо розробленим планом. Програму подати у вигляді таблиці вільної форми.

Вихідні дані

Укладено договір між аудиторською фірмою і акціонерним товариством “Меркурій” на проведення обов’язкового аудиту. Дане підприємство займається виготовленням технічних засобів зв’язку і надає деякі послуги з їх ремонту. Згідно з договором, аудиторська перевірка має бути проведена в строк з 11 по 25 лютого.

ЗАВДАННЯ 6.2

Зміст завдання

Визначити, який з нижченаведених тестів на суттєвість більш повно відповідає меті аудиторської перевірки.

Вихідні дані

Відповідно до робочої програми аудиту звіту про фінансові результати підприємства, аудитор бажає перевірити можливість недооцінки з причини пропуску даних. З цією метою він збирається провести такі тести на суттєвість:

- 1) вибрати репрезентативні елементи із сукупності рахунків-фактур на реалізацію і порівняти їх з відповідними заказами на придбання;
- 2) вибрати репрезентативні елементи із сукупності замовлень на придбання і перевірити, що на кожен з них складено рахунок-фактуру;
- 3) вибрати репрезентативні елементи за рахунками-фактурами на реалізацію і перевірити їх повноту та точність;
- 4) перевірити вірність сальдо з дебіторської заборгованості на кінець року.

ЗАВДАННЯ 6.3

Зміст завдання

Визначити, з яких наведених аудиторських процедур будуть отримані найбільш точні дані стосовно уцінки товарів.

Вихідні дані

У ході перевірки були проведені такі аудиторські процедури:

- 1) перевірка віднесення на рахунок 28 “Товари” товарів, які знаходились на зберіганні в іншому місці;
- 2) порівняння даних аналітичного обліку по рахунку 28 “Товари” та інвентаризаційної відомості;
- 3) перевірка вірності обліку застарілих та залежаних товарів;

- 4) перевірка повноти кодування всіх товаро-матеріальних цінностей за даними інвентаризаційної відомості та поточного обліку.

ЗАВДАННЯ 6.4

Зміст завдання

Провести аналіз фінансового стану фірми для підтвердження можливості її функціонування в майбутньому.

Вихідні дані

Фірма-клієнт займається торгівлею непродовольчими товарами. Баланс фірми на 31.12.200X р. наведений в табл. 6.4.

Таблиця 6.4

Баланс

Актив	Сума (тис. грн.)	Пасив	Сума (тис. грн.)
Основні засоби (залишкова вартість)	800	Статутний капітал	1000
Запаси	300	Довгострокові позики	855
Дебетори	750	Короткострокова кредиторська	
Грошові кошти	150	заборгованість	145
Баланс	2000	Баланс	2000

Виручка від реалізації за рік склала 1900 тис. грн.

ТЕМА 7

АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК

Контрольні питання

1. Дайте визначення аудиторському висновку.
2. У чому полягає структура аудиторського висновку?
3. Що включає в себе вступна частина аудиторського висновку?
4. Яка інформація повинна бути відображена у розділі аудиторського висновку “Масштаб перевірки”?
5. Яким є порядок підписання і затвердження аудиторського висновку?
6. Які є види аудиторських висновків?
7. Від чого залежить вибір виду аудиторського висновку?
8. Укажіть причини “непевності”.
9. Укажіть причини “незгоди”.
10. При виконанні яких умов аудитор може дати позитивний висновок?
11. В яких випадках “непевність” та “незгода” оцінюються як фундаментальні?
12. За наявності яких обставин аудитор надає негативний висновок?
13. Наявність якої обставини дає підставу аудитору відмовитись від надання аудиторського висновку?
14. Хто повинен підписати аудиторський висновок при обов’язковому аудиті?

ЗАВДАННЯ 7.1

Зміст завдання

Укажіть і поясніть, які з нижченаведених відповідей є вірними.

Вихідні дані

1. Аудиторський висновок стосовно фінансової звітності клієнта являє собою:
  - а) підтвердження аудиторською фірмою вірності та точності розрахунку усіх показників фінансової та статистичної звітності;

- б) акт перевірки фінансово-господарської діяльності підприємства;
  - в) погляд аудиторської фірми на достовірність фінансової звітності;
  - г) погляд аудиторської фірми на достовірність фінансової і статистичної звітності;
  - д) рекомендації стосовно усунення недоліків у веденні бухгалтерського обліку?
2. Аудиторський висновок подається аудиторською фірмою обов'язковим чином:
- а) тільки клієнту;
  - б) клієнту і місцевій податковій інспекції;
  - в) клієнту і всім користувачам звітності клієнта на їх вимогу;
  - г) клієнту і в Аудиторську Палату України?
3. Аудиторський висновок підписує:
- а) тільки керівник аудиторської фірми і аудитор, який очолював перевірку;
  - б) особи, зазначені в п. а), а також керівник підприємства-клієнта;
  - в) особи, зазначені в п. б), а також головний бухгалтер підприємства-клієнта;
  - г) тільки аудитор, який очолював аудиторську перевірку та має сертифікат;
  - д) усі аудитори, які брали участь у перевірці, а зміст висновку затверджується керівником аудиторської фірми?
4. Зобов'язане чи ні підприємство надати зацікавленим особам аудиторський висновок з результатів перевірки?
- а) так (надається тільки підсумкова частина аудиторського висновку);
  - б) тільки керівник аудиторської фірми і аудитор, який очолював перевірку;
  - в) особи, зазначені в п. а), а також керівник підприємства-клієнта;
  - г) особи, зазначені в п. б), а також головний бухгалтер підприємства-клієнта;
  - д) тільки аудитор, який очолював аудиторську перевірку та має сертифікат;

- е) усі аудитори, які брали участь у перевірці змісту висновку, затверджуються керівником аудиторської фірми.
5. Зобов'язане чи ні підприємство надати зацікавленим особам аудиторський висновок з результатів перевірки?
- а) так (надаються усі матеріали аудиторської перевірки);
  - б) не зобов'язане;
  - в) так (надається тільки підсумкова частина аудиторського висновку).

ЗАВДАННЯ 7.2

Зміст завдання

1. Визначити, який вид аудиторського висновку повинен скласти аудитор, враховуючи перелічені нижче обставини.
2. Скласти аудиторські висновки, дотримуючись усіх вимог до їх складання.

Вихідні дані

Суть обставин і обмежень, виявлених аудитором у ході перевірки:

1. Підприємство займається реалізацією будівельних матеріалів, 20% яких продається за готівку населенню. На підприємстві відсутній внутрішній контроль за їх реалізацією і в процесі аудиту не були проведені аудиторські процедури з перевірки правильності обліку реалізації за готівковим рахунком.
2. У даний момент на підприємстві закінчується дія довгострокових будівельних контрактів-договорів. Наслідком можуть бути збитки, фактичний розмір яких визначити неможливо, оскільки діють фактори (підвищення продуктивності праці), що можуть значно зменшити їх суму.
3. Звітність акціонерного товариства неточно відображає стан справ на 31 грудня 200X р., оскільки не враховані можливі збитки, не створені резерви їх покриття, невірно обчислені й сплачені податки.

ТЕМА 8

АУДИТ ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНИМИ АКТИВАМИ

Контрольні питання

1. Які цілі та завдання аудиту основних засобів та нематеріальних активів?
2. Укажіть законодавче та нормативне забезпечення аудиторської перевірки основних засобів і нематеріальних активів.
3. Які існують джерела інформації для аудиторських доказів перевірки основних засобів і нематеріальних активів?
3. Перелічіть положення загального плану аудиторської перевірки основних засобів і нематеріальних активів.
4. У чому полягають особливості проведення інвентаризації основних засобів аудитором?
5. Яка послідовність аудиторської перевірки стану та оцінки основних засобів?
6. На що необхідно звернути увагу, перевіряючи наявність та рух основних засобів?
7. Що необхідно встановити в ході аудиту правильності нарахування зносу основних засобів?
8. Які прийоми застосовуються при аудиті основних засобів?
9. Укажіть основні типові помилки в обліку основних засобів, які можуть бути встановлені аудитором.
10. Визначте особливості проведення аудиту нематеріальних активів.

ЗАВДАННЯ 8.1

Зміст завдання

1. Проаналізувати систему бухгалтерського обліку руху основних засобів з метою визначення відповідності відображення господарських операцій чинному законодавству.
2. Визначити характер допущених порушень та помилок.

3. Зробити нормативно-правове обґрунтування виявлених порушень.
4. Підготувати запис до аудиторського висновку за результатами перевірки.

Вихідні дані

Водію державного підприємства Антипову А.П. 21.03.200X видані доручення й наряд на одержання автомобіля “Москвич”. Автомобіль був одержаний за накладною від 25.03. 200X, яка була здана в бухгалтерію 30.04.200X, був зроблений запис до інвентарної картки. Інших документів на день перевірки не виявлено. Під час оплати рахунку по акредитиву був зроблений запис за деб. рах. № 631 та кредит. рах. № 301 і водночас за деб. рах. № 104 і кредит. рах. № 631 на суму 18000 грн.

За актом ліквідації основних засобів від 30.05.200X списана пральна машина “Рига” вартістю 1400 у.од., яка була в експлуатації у дитячому садку протягом 8 років. Знос – 80 відсотків. У бухгалтерії зроблено запис за деб. рах. № 131 і кредит. рах. № 793 на суму 1120 грн.

ЗАВДАННЯ 8.2

Зміст завдання

1. Виявити характер допущених порушень.
2. Зробити нормативно-правове обґрунтування виявлених порушень.
3. Підготувати запис для включення до аудиторського висновку за результатами перевірки.

Вихідні дані

Аудиторська фірма здійснює аудит операцій з основними засобами акціонерного товариства “Промінь”. Під час перевірки було встановлено:

а) витрати з капітальних вкладень відносяться на рахунки такими записами (табл. 8.1, 8.2):

Таблиця 8.1

Зміст операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн.
Надходження основних засобів на підприємство	152	631	12000
Оприбуткування основних засобів	10	40	12000

Відрахування на оплату рахунку постачальника основних засобів	631	601	12000
---	-----	-----	-------

б) витрати на придбання основних засобів належать до накладних витрат;

в) придбані об'єкти актами прийому-передачі не оформлюються;

г) придбане обладнання не встановлюється, декілька місяців знаходиться на складі у ящиках.

ЗАВДАННЯ 8.3

Зміст завдання

1. Перевірити повноту та вірність оформлення первинних документів за рухом основних засобів державного підприємства та обороту операцій на рахунках бухгалтерського обліку.
2. Назвати порушені нормативні документи.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

За розпорядженням вищестоящої організації одержаний безоплатно за актом прийому-передачі основних засобів від 16 травня 200X р. мікроскоп вартістю 1500 грн., зношування 20%. У бухгалтерії зроблено запис за дебетом рахунку 12 та кредитом рахунку 88 на суму 1500 грн.

За накладною від 14 червня 200X р. з відділу нової техніки передані до лабораторії заводу нові білі халати – 100 шт. на суму 8100 грн. У бухгалтерії зроблено запис за дебетом рахунку 23, субрахунок “Лабораторія”, та кредитом рахунку 23, субрахунок “Відділ нової техніки”, на суму 8100 грн.

ЗАВДАННЯ 8.4

Зміст завдання

1. Визначити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативні документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Внаслідок будівництва нової автодороги підприємство змушене було ліквідувати будівлю майстерень. Первинна вартість майстерень склала 45400 грн. Зношування склало 60% – 27240 грн.

Витрати щодо зносу будівлі майстерень у підприємства були відсутні з причини виконання усіх робіт силами забудовника. Стоєвсько акта списання об'єкта вартість матеріалів, залишених після ліквідації майстерень, склала 2600 грн. Накладна на оприбуткування матеріалів відсутня. Зазначені господарські операції були відображені у бухгалтерському обліку (табл. 8.2).

Таблиця 8.2

1	Списана первинна вартість будівлі майстерень	дебет 40	кредит 10	45400
2	Списана сума зношування	дебет 131	кредит 40	27240
3	Списана залишкова вартість	дебет 443	кредит 40	18 160
4	Оприбутковані матеріали за ціною можливого використання	дебет 209	кредит 40	2600
5	Отримана сума компенсації від замовника за вимушений знос будівлі	дебет 311	кредит 40	100 000

ЗАВДАННЯ 8.5

Зміст завдання

1. Встановити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативні документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Під час аудиту документів інвентаризації за останні роки встановлено, що регулювання різниці зроблене без оформлення протоколу рішення відповідної комісії. Головний бухгалтер за наказом директора підприємства списав з підзвіту завідуючого складом Сидоренка П.П. виявлену недостачу різних цінностей на суму 6800 грн., таких, як бите скло, що утворилося під час його транспортування від постачальника. Списання виконане на основі пояснювальної записки Сидоренка П.П. та відображене кореспонденцією рахунків бухгалтерського обліку:

дебет 92
6800 грн.
кредит 201

ЗАВДАННЯ 8.6

Зміст завдання

1. Встановити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Відповідно до акта прийому-передачі основних засобів від 2.01.199X р., оприбутковано жилий будинок, інвентарна вартість – 375 120000 грн., норма амортизації 5%.

Відповідно до акта прийому-передачі основних засобів від 5.02.199X р., заводу “Омега” безоплатно передано універсальний токарний верстат, первинна вартість – 45210 грн., зношування – 15160 грн. (в наявності дозвіл вищестоящої господарської організації про безоплатну передачу).

У ж/ор №13 за лютим ці господарські операції відображені таким чином:

дебет рах. 40	дебет рах. 40
45210 грн.	15160 грн.
кредит рах. 10	кредит рах. 131

ЗАВДАННЯ 8.7

Зміст завдання

1. Перевірити вірність нарахування амортизації основних засобів на підприємстві у звітному кварталі.
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Сальдо на початок попереднього кварталу за рахунком 104 – 65550 грн., за рахунком 131 – 3900 грн.

У попередньому кварталі підприємство реалізувало обладнання на суму 3600 грн. у т.ч. ПДВ – 600 грн. Первинна вартість проданого обладнання 7500 грн. Амортизаційні відрахування за попередній квартал склали 1390 грн. Згідно з даними бухгалтерського обліку, амортизаційні відрахування за звітний квартал склали 2500 грн.

ЗАВДАННЯ 8.8

Зміст завдання

1. Встановити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативно-правові акти порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Витрати, пов'язані з доставкою та встановленням придбаних за плату основних засобів, що раніше були в експлуатації, бухгалтерією віднесені на рахунок загальновиробничих витрат. У періоді, що перевіряється, було придбано таких основних засобів на суму 11000 грн., у т.ч. ПДВ, знос яких склав 1400 грн., витрати на їх доставку та встановлення – 800 грн.

ЗАВДАННЯ 8.9

Зміст завдання

1. Визначити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

У звітному періоді було зроблено капітальний ремонт виробничого обладнання акціонерного товариства (АТ), в процесі якого було модернізовано основні засоби. Фактична вартість ремонтних робіт, виконаних підрядним методом, склала 8000 грн., у т.ч. ПДВ.

У бухгалтерському обліку вся вартість капітального ремонту була списана на собівартість продукції.

ЗАВДАННЯ 8.10

Зміст завдання

1. Перевірити вірність нарахування амортизації основних засобів приватного підприємства за звітний період.
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

У попередньому кварталі внаслідок пожежі з балансу підприємства було списано будівлю складу готової продукції. Первинна вартість будівлі – 10000 грн., знос на дату списання склав 40%.

Крім того, у попередньому періоді підприємство придбало для виробничих потреб обладнання, що вимагає монтажу. Отримана вартість обладнання – 28000 грн., у т.ч. ПДВ. Витрати на його транспортування склали 1000 грн., у т.ч. ПДВ, на монтаж – 1000 грн. Амортизація основних засобів за попередній період склала 3500 грн.

У звітному періоді амортизація була нарахована прямолінійним методом з використанням норм амортизації згідно з податковим законодавством та склала 3000 грн.

ТЕМА 9

АУДИТ ОПЕРАЦІЙ З ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ

Контрольні питання

1. Назвіть мету та завдання аудиту обліку виробничих запасів.
2. Укажіть предмет та об'єкти аудиту операцій із запасами.
3. Назвіть основні нормативні документи, що використовуються при аудиті операцій з виробничими запасами.
4. Які джерела інформації застосовуються для перевірки матеріальних цінностей на підприємстві?
5. В якій послідовності виконується перевірка виробничих запасів?
6. Які аудиторські процедури використовуються для повноти та своєчасного оприбуткування матеріальних цінностей?
7. На що необхідно звернути увагу при перевірці правильності оцінки матеріалів при їх оприбуткуванні та відпусканні зі складу?
8. Які прийоми застосовуються для аудиту використання матеріальних ресурсів у виробництві?
9. Укажіть основні типові помилки в обліку матеріальних ресурсів, які можуть бути встановлені в процесі аудиту.

ЗАВДАННЯ 9.1

Зміст завдання

1. Виявити характер допущених порушень.
2. Зробити нормативно-правове обґрунтування виявлених порушень.
3. Підготувати аудиторський запис-висновок для включення до результатів перевірки.

Вихідні дані

Під час інвентаризації матеріальних цінностей на складах № 2 і № 3 СП зафіксовано факт псування матеріалів під час зберігання на загальну суму 5620 грн., в т.ч. у завідуючого складом

№ 2 Сидоренка В.В. – на 3800 грн., завідуючої складом № 3 Струк В.С. – на 18200 грн. Матеріально відповідальні особи відмовились відшкодувати вартість збитку, тому що не було створено необхідних умов для забезпечення збереження матеріальних цінностей. Головний бухгалтер Скляр І.І. списав зіпсовані матеріали на рахунок загальновиробничих витрат.

ЗАВДАННЯ 9.2

Зміст завдання

1. Перевірити вірність обороту в обліку витрат на відрядження.
2. Зазначити, які нормативні документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Окремі робітники цехів підприємства неодноразово їздили у відрядження для безпосередньої заготівлі матеріальних цінностей. За 10 місяців поточного року видатки на такі відрядження склали 7500 грн. та були відображені у складі адміністративних витрат.

ЗАВДАННЯ 9.3

Зміст завдання

1. Визначити характер допущеного порушення.
2. Зазначити, які нормативні документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Окремі партії чорних та кольорових металів, що надходять на підприємство, були направлені безпосередньо до заготівельного цеху і в обліку сировини та матеріалів не відображались. Оприбуткування цих матеріалів у бухгалтерському обліку відобразалось записами за дебет. рах. 231 та кредит. рах. 631.

ЗАВДАННЯ 9.4

Зміст завдання

1. Виявити характер припущених порушень.
2. Зробити нормативно-правове обґрунтування виявлених порушень.
3. Підготувати запис для включення до аудиторського висновку за результатами перевірки.

Вихідні дані

Інвентаризацією товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ) на складах підприємства № 8 та № 5 встановлена зіпсованість матеріалів під час зберігання на загальну суму 6750 грн., в т.ч. у завідуючого складом № 8 Коваленка В.Й. – 4490 грн., у завідуючого складом № 5 Рогожина С.М. – 2260 грн. Особи, що несуть матеріальну відповідальність, відмовились відшкодувати вартість спричиненої втрати від зіпсування матеріалів, після чого адміністрація підприємства подала завідуючим складами громадянський позов. Після розгляду позовної заяви районний народний суд відмовив у задоволенні позову у зв'язку з відсутністю відповідних умов для забезпечення зберігання ТМЦ. За рішенням суду бухгалтерія списала суму зіпсованих матеріалів на загальновиробничі витрати.

ЗАВДАННЯ 9.5

Зміст завдання

1. Перевірити вірність розрахунку фактичної собівартості витрачених на виробництво матеріалів.
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

У листопаді звітного року відпущено зі складу на виробництво матеріальних цінностей за обліковими цінами на 520 грн., які у поточному обліку списані на рахунок основного виробництва. Інвентаризацією на 1 грудня встановлено, що залишки матеріальних цінностей у цехових коморах та на робочих місцях цехів основного виробництва складають 70 грн. Транспортно-заготівельні витрати на 1 листопада плюс витрати за місяць по відношенню до вартості матеріальних цінностей за обліковими цінами складають 3%. За даними обліку, фактична собівартість витрачених на виробництво матеріалів склала 535 грн.

ЗАВДАННЯ 9.6

Зміст завдання

1. Встановити повноту оприбуткування матеріальних цінностей у цеху.
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Згідно зі звітом начальника цеху № 3 Симонова Н.М. про витрати оліфи “Оксаль” на пофарбування готових виробів за жовтень, її залишки на 1.10 склали 590 кг. За місяць зі складу № 1 заводу було отримано 8320 кг оліфи, списано за жовтень на пофарбування за існуючими нормами (1,06 кг на один виріб) – 8226 кг. Згідно із даними інвентаризації, у цеху № 3 залишки оліфи у підзвітної особи Симонова Н.М. на 1.11 склали 806 кг.

ЗАВДАННЯ 9.7

Зміст завдання

1. Встановити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативно-правові акти порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

У періоді, що перевіряється, нестача сировини та матеріалів у межах встановлених норм природних збитків склала 180 грн. Нестача оформлена у відповідності з існуючим порядком і ніяких сумнівів у аудитора не викликає. У бухгалтерському обліку нестача матеріалів була відображена як адміністративні витрати.

ТЕМА 10

АУДИТ ГОТІВКОВО-РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Контрольні питання

1. Якими нормативними документами регулюються касові та розрахункові операції?
2. Назвіть джерела інформації для перевірки касових операцій.
3. Наведіть основні етапи перевірки касових операцій.
4. Який порядок встановлення ліміту каси?
5. Як Ви розумієте поняття “цільове використання готівки”?
6. Як перевірити ведення касової книги та касових документів?
7. Як провести перевірку оприбуткування надходжень готівки?
8. Як перевірити дотримання порядку видачі готівки під звіт та її використання?
9. Укажіть, які прийоми застосовуються при аудиті готівково-розрахункових операцій.
10. Назвіть основні порушення готівкового обігу, за які накладаються стягнення.

ЗАВДАННЯ 10.1

Зміст завдання

1. Встановити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Під час перевірки касових документів аудитор встановив:
18.04.200X р. отримані за чеком № 042435 для виплати заробітної платні робітникам 6265,0 грн.;
4.05.200X р. отримані за чеком № 042436 з цією ж метою 15300 грн.

Списані на підставі розрахункових відомостей на виплату заробітної платні за звітами касира:

за 18.04 – 11265,0 грн.   за 20.04 – 2000,0 грн.

за 19.04 – 1000,0 грн.   за 21.04 – 1000,0 грн.

Невикористана сума, отримана для виплати заробітної платні (500 грн.), здана до банку 29.04.200X р.

У травні списані за відомістю на виплату заробітної платні:

4.05 – 11300,0 грн.; 5.05 – 2000 грн.; 6.05 – 1000 грн.

ЗАВДАННЯ 10.2

Зміст завдання

1. Встановити характер допущених порушень.
2. Укажіть порушені законодавчі акти, нормативно-інструктивні документи.
3. Підготуйте запис до аудиторського висновку за підсумками перевірки.

Вихідні дані

У чековій книжці були заповнені, підписані та засвідчені печаткою чеки: № 130812 від 5.04 на видачу пред'явнику 1000 грн. для держпотреби; № 130813 від 15.06. на видачу касиру Скляренко Т.В. 1280 грн. для виплати премій. Ніяких поміток на чеках не було.

До виписки із розрахункового рахунку за 4.04. не був доданий документ на списання з розрахункового рахунку 1250 грн. У ж/ор по рахунку “Р/р” ця сума записана бухгалтером Скляр А.А. в документ рах. № 20. На запит аудитора засновник банку видав копію доручення № 1-200 залізничної станції про стягнення штрафу за порушення правил користування контейнерами.

Під час проведення аудиту банк підтвердив залишок грошей на поточному рахунку на суму 580 грн. У балансі на 1.10. за статтею “Грошові кошти та їх еквіваленти” вказана сума 570 грн. З 31.09. до 3.10 операцій на поточному рахунку не було.

ЗАВДАННЯ 10.3

Зміст завдання

1. Скласти акт ревізії каси.
2. Зробити нормативно-правове обґрунтування виявлених порушень.
3. Підготувати запис включення до аудиторського висновку.

Вихідні дані

Аудиторська фірма здійснює аудит касових і розрахункових операцій ТзОВ “Прогрес”. Під час ревізії каси ТзОВ, яка відбувалася в присутності головного бухгалтера Воробйової Н.К. і касира Волкової Л.Д. 3.04.200X р., було встановлено:

- а) готівки на суму 185000 грн.;
- б) марок державного мита на суму 152 грн.;
- в) путівок у санаторій (Карпати) на суму 10400 грн. (2 шт.);
- г) відомість № 5 на виплату заробітної плати на суму 410000 грн., за якою виплачено 310000 грн. Термін виплати заробітної плати за нею з 2-4.04.200X р.

Під час ревізії була виявлена розписка економіста Симонова М.І. 28.03.200X р. про отримання ним із каси 500 грн. на термін до 10.04.200X р.

За даними бухгалтерського обліку, числяться: готівка на суму 123000 грн., марки державного мита на 150 грн. та 1 санаторна путівка на суму 5 200 грн.

Готівка та документи зберігаються у металевій шафі у бухгалтерії, ізольованого приміщення для каси немає. Зобов'язання касира не складені.

ЗАВДАННЯ 10.4

Зміст завдання

1. Перевірити дотримання касової дисципліни на підприємстві.
2. Зазначити, які нормативні документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Використання отриманих з банку грошей за цільовим призначенням, своєчасність та повнота їх оприбуткування в касі та здача грошей до банку перевіряються шляхом складання відповідної таблиці (10.1).

Таблиця 10.1

Номер та дата чека	Отримано з банку та інших джерел			Витрачено та повернено до банку	
	Дата, № прибуткового ордера	Сума	Призначення грошей, зазначене у чеку	На які цілі виплачені гроші	№ та дата прибуткового ордера

Закінчення табл. 10.1

124026 від 2.03.200X р.	№3 від 2.03.200X	102300	з/п – 99 000 відрядження – 2000 госп. витрати – 1300	видача з/п – 95000 відрядження – 2500 госп. витрати – 2800	№ 4 від 6.03. 200X №5-12 від 6.03.96 №3-15 від 6.03.200X
	№4 від 2.03.200X	2 200	плата за комунальні послуги – 1000 плата за продані матеріали – 1200	здано до банку 2000 (депоно- вана з/п) залишилось у касі на 7.03.200X 1200000	№ 16 від 6.03.200X

ЗАВДАННЯ 10.5

Зміст завдання

1. Установити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Таблиця 10.2

Відомість про виявлення аудитором неправильно оформлених касових документів

ж./ор. № та дата	Назва та зміст документа	Сума, грн.	Зміст порушен- ня	Особа, що відповідає за пору- шення	Заходи щодо усунення порушень
1 26.05. 200X	Видатковий касовий ордер № 103 від 25.05.200X на виплату І.І. Суворову за поточний ремонт. Додаток – рахунок на оплату, виписаний Суворовим І.І.	1770	?	?	?
1 24.06.200X	Видатковий касовий ордер № 170 від 24.06.200X виплачено Сидоренку А.А. за ремонтні роботи на складі	500	?	?	?

ЗАВДАННЯ 10.6

Зміст завдання

1. Встановити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативно-правові акти порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Вибірковою перевіркою касової документації встановлено, що, за платіжною відомістю, на видачу заробітної платні за другу половину лютого (№ 10, № 11 від 10.03. 200X) депоновано заробітної платні – 40000 грн., здано до банку – 20000 (видатковий ордер № 12 від 11.03.200X). Решта суми грошей тимчасово використана на різні невідкладні потреби підприємства.

ЗАВДАННЯ 10.7

Зміст завдання

1. Встановити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативно-правові акти порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

У касі однієї фірми у касира значився залишок за звітом на 29.08 на суму 2220 грн. Під час перерахунку фактично наявних грошей на цю дату було 1170 грн. За документами аудитор встановив: відповідно до відомості, на виплату заробітної платні за другу половину червня за видатковим касовим ордером № 300 головним бухгалтером списані за рахунок нереальної кредиторської заборгованості 250 грн.

За ордером № 316 за липень списані на загальновиробничі витрати фактично видані 500 грн. Атилову А.А., який не працював і грошей не отримував. Касир пояснив, що підпис на ордері підробила не вона, а гроші видані головному бухгалтеру.

За ордером № 77 від 30 липня оприбутковано 990 грн., які отримані від клієнтів за проживання у готелі фірми. Фактично додані документи на суму 90 грн.

ЗАВДАННЯ 10.8

Зміст завдання

1. Встановити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

За видатковим касовим ордером № 200 від 24.03.200X виплачено громадянину Сидоренку А.А. 1500 грн. за ремонтні роботи на складі фірми. У пред'явленому рахунку зазначені: номер паспорта Сидоренка А.А.; дата; характер виконаної роботи; сума 500 грн. та підпис пред'явника рахунку. Інших даних у рахунку немає. Розпорядження про виплату грошей підписане директором фірми Козловим А.А.

ЗАВДАННЯ 10.9

Зміст завдання

1. Перевірити достовірність пред'явлених касиром документів.
2. Скласти акт ревізії каси.
3. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені, включаючи марки державного мита і поштові марки.

Вихідні дані

У процесі ревізії касиром надані готівкові кошти купюрами (табл. 10.3).

Таблиця 10.3

Купюри, грн.	Кількість	Сума в грн.
50	1	50
20	3	60
10	8	80
5	11	55
1	30	30

Виявлені також марки державного мита – 5 шт. вартістю 50 грн., поштові марки – 40 шт. загальною вартістю 20 грн., а також цінні папери.

Примітка: марки державного мита і поштові марки обліковують як готівкові кошти.

Касир Петренко П.І. пред'явив ревізору відомість № 5 на виплату заробітної плати на суму 19500 грн., за якою виплачено 10500 грн., розписку директора об'єднання Тищенко В.І. від 25 березня 200X р. про отримання ним з каси 500 грн. на термін до 18 квітня 200X р. Підписи директора і головного бухгалтера об'єднання на розписці про видачу грошей відсутні.

Касиром надані ревізору в момент ревізії каси касові ордери, не записані в останній касовий звіт касової книги (табл. 10.4).

Таблиця 10.4

№	Дата	№ документа	Найменування документа і зміст операцій	Сума
1	03.04	150	Прибуткові касові ордери отримано за чеком 165802 з Держбанку щодо витрат на відрядження	100-00
2	03.04	151	Погашена заборгованість за підзвітною сумою	55-00

ТЕМА 11

АУДИТ ОПЕРАЦІЙ З ОБЛІКУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ (РОБІТ, ПОСЛУГ) ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Контрольні питання

1. Укажіть нормативно-правове забезпечення аудиторської перевірки операцій з реалізації продукції (робіт) та фінансових результатів.
2. Які документи є джерелами інформації для перевірки правильності обліку реалізованої продукції (робіт, послуг)?
3. Яка послідовність аудиторської перевірки операцій обліку реалізації продукції (робіт, послуг) та фінансових результатів?
4. Які прийоми застосовуються при аудиті фінансових результатів?
5. Укажіть основні типові помилки в обліку реалізації продукції (робіт, послуг) та фінансових результатів, які можуть бути встановлені аудитором?

ЗАВДАННЯ 11.1

Зміст завдання

1. Скласти баланси акціонерного товариства (АТ) на початок та кінець звітного періоду (табл. 11.1).
2. За даними балансів скласти аудиторський висновок з фінансового стану АТ за звітний період.

Вихідні дані

Таблиця 11.1

**Залишки на рахунках бухгалтерського обліку на початок
та кінець звітного періоду**

№	Назва рахунку	На початок періоду	На кінець періоду
10	Основні засоби	6602628	6605228

Закінчення табл. 11.1

131	Знос майна	1558828	1560279
201	Сировина і матеріали	581130	136080
203	Паливо	10000	10000
601	Короткострокові кредити банку	527744	493252
501	Довготермінові позики банку		
301	Каса	600	600
39	Витрати майбутніх періодів		
26	Готова продукція	385888	242328
28	Товари		
43	Резервний капітал	155730	165709
311	Розрахунковий рахунок	3520000	5517637
40	Статутний фонд	6782400	6782400
151	Капітальні вкладення	17600	–
22	Малоцінні та швидкозношувальні предмети	74880	67880
441	Прибуток нерозподілений	662868	2116436
12	Нематеріальні активи		
231	Основне виробництво	154360	292048
361	Розрахунки з покупцями та замовниками	428248	365464
631	Розрахунки з постачальниками	361020	296171
377	Розрахунки з різними дебіторами	10856	10856
641	Розрахунки з бюджетом	3200	89700
65	Розрахунки зі страхуванням	1200	1910
661	Розрахунки за оплатою праці	46800	72000
372	Розрахунки з підзвітними особами	0000	0000
58	Фінансові вкладення	0000	0000

ЗАВДАННЯ 11.2

Зміст завдання

1. Установити характер порушень.
2. Зазначити, які нормативні документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

У договорі на постачання продукції підприємству “Омега” обумовлено, що доставка готової продукції буде здійснюватися її виробником – підприємством “Прогрес” за рахунок покупця. Надані транспортні витрати на суму 6 250 грн. були відображені бухгалтером підприємства “Прогрес” такими бухгалтерськими проводками:

дебет рах. 93	дебет рах. 791
кредит рах. 631	кредит рах. 93

ЗАВДАННЯ 11.3

Зміст завдання

1. Визначити характер припущених порушень.
2. Зазначити, які нормативні документи порушені.
3. Підготувати запис аудиторського висновку.

Вихідні дані

Діяльність підприємства “Старт” характеризується такими даними з відвантаження та оплати продукції за 200X р.:

I півріччя 200X р.:

Відвантажена готова продукція	5523 000 грн.
Оплачена продукція	5293 000 грн.

II півріччя 200X р.

Відвантажена готова продукція	4821 000 грн.
Оплачена продукція	4873 000 грн.

Залишку відвантаженої готової продукції на 1.01.200X р. не було. У звіті про фінансові результати діяльності підприємства за рік обсяг реалізації складає 10115 000 грн. Необхідно зазначити порушення. Назвати порушені нормативні документи.

ЗАВДАННЯ 11.4

Зміст завдання

1. Перевірити вірність нарахування дивідендів за акціями акціонерного товариства (АТ).
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Під час перевірки обґрунтованості використання прибутку АТ було встановлено: АТ випущено акцій на суму 500000 грн., що відповідає розміру статутного фонду, номінальна вартість однієї акції 5 грн. Кількість акцій 100000 (12000:5). Фонд дивідендів після відрахування податку на дивіденди склав 2400 грн. Один з акціонерів володіє пакетом акцій на суму 100 грн. протягом 180 днів.

За даними обліку, сума дивідендів за даним робітником складає 40 грн.

ЗАВДАННЯ 11.5

Зміст завдання

1. Перевірити вірність визначення фактичної собівартості відвантаженої готової продукції та її залишків на 1.01.200X р. (табл. 11.2).
2. Зазначити, які нормативні документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Таблиця 11.2

Розрахунок фактичної собівартості відвантаженої продукції

Показники	Вартість за обліковими цінами	Фактично створена собівартість
Залишки готової продукції на складі на 01.12	109374000	103041000
Надійшло на склад готової продукції за грудень	616171000	585971000
Разом	735545000	689012000
Відпущено готової продукції у грудні	596497000	563464000
Залишки готової продукції на складі на 01.01	139048000	125548000

ЗАВДАННЯ 11.6

Зміст завдання

1. Скласти баланси приватного підприємства на початок та кінець звітного періоду (за табл. 11.3).
2. За даними балансів скласти аудиторський висновок з фінансового стану приватного підприємства.

Вихідні дані

Таблиця 11.3

Залишки на рахунках бухгалтерського обліку на початок та кінець звітного періоду

№	Назва рахунку	На початок періоду	На кінець періоду
10	Основні засоби	60000	57000
131	Знос майна	10000	8210
201	Сировина і матеріали	500	500
203	Паливо	–	–
60	Короткострокові кредити банку	–	2000
50	Довготермінові позики банку	–	–
301	Каса	600	430
39	Витрати майбутніх періодів	–	–
26	Готова продукція	–	–
28	Товари	–	–
43	Резервний фонд	12400	29640
31	Розрахунковий рахунок	32600	59584
40	Статутний фонд	58000	56550
15	Капітальні вкладення	–	–
441	Прибуток та збитки (прибуток)	–	–
12	Нематеріальні активи	–	–
443	Використання прибутку	–	–
231	Основне виробництво	–	–
36	Розрахунки з покупцями та замовниками		

Закінчення табл. 11.3

63	Розрахунки з постачальниками	1000	–
641	Розрахунки з бюджетом	300	9164
65	Розрахунки зі страхуванням	200	–
661	Розрахунки за оплатою праці	12000	120000
372	Розрахунки з підзвітними особами	–	–
58	Фінансові вкладення	–	–
65	Розрахунки з позабюджетними фондами		

ЗАВДАННЯ 11.7**Зміст завдання**

1. Перевірити обґрунтування облікових даних за обсягом реалізованої продукції у звітний період.
1. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
2. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

Відповідно до виписки банку на розрахунковий рахунок підприємства, у грудні отриманий прибуток від реалізації продукції:

5.12 – 197000 грн.	10.12 – 116000 грн.
15.12 – 110000 грн.	20.12 – 81000 грн.
25.12 – 123000 грн.	31.12 – 154000 грн.

Відповідно до залізничних накладних, було відвантажено готової продукції за грудень на суму 698000 грн.

Фактичний обсяг реалізованої у грудні продукції, за даними бухгалтерського обліку, склав 781000 грн.

ЗАВДАННЯ 11.8**Зміст завдання**

1. Установити характер допущених порушень.
2. Зазначити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

На підставі даних відомості № 16 аудитором встановлено, що комерційне підприємство “Прогрес” протягом року зробило 32 постачання готової продукції фірмі “Омега”, 28 з яких були оплачені на суму 593091 грн. У грудні бухгалтер підприємства Алексеєнко Д.Г. відмітила оплату чотирьох неоплачених постачань на суму 85701 грн. за рахунок простроченої кредиторської заборгованості фірми “Сервіс” і відобразила це проведенням:

дебет 685
85701
кредит 701

ЗАВДАННЯ 11.9

Зміст завдання

1. Перевірити вірність розрахунку та відображення в обліку курсової різниці за операціями з іноземною валютою.
2. Зазначити, які нормативно-правові акти порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

У серпні звітного року підприємство придбало товар для продажу на експорт на суму 2000 грн., у т.ч. ПДВ – 4000 грн.

20 серпня від покупця була отримана передоплата у розмірі \$12000 за курсом НБУ 5,5 грн./дол.

Товар відвантажено на експорт 1 жовтня звітного року за контрольною вартістю \$12000 за курсом НБУ – 5,52 грн./дол.

Курс НБУ на 31 серпня склав – 5,48 грн./дол.

Курсова різниця за зазначеними вище операціями в розрахунках була відображена за дебет рах. 94 та склала 120 грн.

ЗАВДАННЯ 11.10

Зміст завдання

1. Перевірити вірність розрахунку фінансового результату та розміру валових витрат у зв'язку з продажем валюти підприємством.
2. Установити, які нормативно-правові документи порушені.
3. Підготувати запис для аудиторського висновку.

Вихідні дані

20 вересня на валютний рахунок підприємства надійшли гроші від реалізації продукції на експорт у розмірі \$1000. Курс НБУ на 20 вересня склав 5,60 грн./дол. 1 жовтня ці \$2000 були відправлені на продаж до міжбанківської валютної біржі. Курс НБУ на 1 жовтня – 5,65. 3 жовтня здійснено продаж валюти та нарахування отриманих грошових коштів на розрахунковий рахунок підприємства. Курс НБУ на 3 жовтня – 4,67. Курс НБУ на 30 вересня – 5,58. Компенсаційна винагорода банку за послуги склала 40 грн. За даними обліку, прибуток від реалізації валюти склав 20 грн.

ЛІТЕРАТУРА

ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

1. Господарський кодекс України № 436-IV від 16 січня 2003 р.
2. Международные стандарты аудита. Кодекс этики профессиональных бухгалтеров. – М., 2000.
3. Національні стандарти бухгалтерського обліку // Все про бухгалтерський облік. – 2005. – № 13.
4. Про аудиторську діяльність: Закон України / Затв. Постановою Верховної Ради України від 19.09.2006 р.
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України / Затв. Постановою Верховної Ради України від 16.08.1999 р.
6. Про власність: Закон України / Прийнято 07.02.91р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 20.
7. Про оподаткування прибутку підприємств: Закон України / Прийнято 25.05.97 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 27.
8. Про підприємництво: Закон України / Прийнято 01.03.91р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 24.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

9. Аудит. Методика документування / За ред. проф. І.І. Пилипенка – К.: ІВУ Держкомстату України, 2003.
10. Белуха Н.Т. Аудит: Учебник. – К.: Знання, КОО, 2002.
11. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник. – Житомир: Рута, 2002.
12. Давидов Г.М. Аудит: Навч. посібник. – К.: Знання, КОО, 2002.
13. Дорош Н.І. Аудит: методологія і організація. – К.: Знання, КОО, 2000.
14. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: Навч. посібник. – К.: Каравела, 2002.
15. Рудницький В. Внутрішній аудит: методологія, організація. – Тернопіль: Економічна думка, 2000.
16. Сопко В.В. Організація і методика проведення аудиту. – К.: Професіонал, 2004.

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

17. Адаме Р. Основы аудита. – М.: Аудит. – ЮНИТИ, 1995.
18. Аренес Э.А., Лоббек Дж.К. Аудит. – М.: Финансы и статистика, 2001.
19. Аудит: общий, банковский, страховой / Под. ред. В. Суйца. – М.: Инфра-М, 2000.
20. Скороба В.В. Аудит: методология и организация. – М., 1998.
21. Романов А.Н., Одинцов Б.Е. Автоматизация аудита. – М.: Аудит– ЮНИТИ, 1999.

Редакційно-видавничий центр

Миколаївського державного гуманітарного університету
імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»

ВИГОТОВЛЯЄ

МОНОГРАФІЇ

БРОШУРИ

ПІДРУЧНИКИ

ЖУРНАЛИ

ПУБЛІЦИСТИКУ

КАТАЛОГИ

БЮЛЕТЕНІ

ХУДОЖНЮ
ЛІТЕРАТУРУ

НАВЧАЛЬНІ
ПОСІБНИКИ

АВТОРЕФЕРАТИ
ДИСЕРТАЦІЙ

ЗБІРНИКИ
НАУКОВИХ
ПРАЦЬ

ІНШУ
ВИДАВНИЧУ
ПРОДУКЦІЮ

ВИКОНУЄ

замкнений цикл видавничих
та поліграфічних послуг

макетування

сканування

швидкий набір

комп'ютерну верстку

технічне редагування

літературне редагування

коректуру

тиражування

брошування книжок

палітурні роботи

(порізка, зшивка, ламінування)

виготовлення бланкової продукції

виготовлення візитних карток

розробку електронних сторінок
для Інтернет

розробку фірмового стилю

(логотип, фірмовий знак, макети)

54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10.

Тел.: (0512) 55-15-41, 50-03-32, 55-18-23.

Факс: (0512) 50-00-69. E-mail: avi@kma.mk.ua

БУРЛАН
Світлана Анатоліївна

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до виконання практичних занять
з дисципліни “Аудит”
для спеціальності 6.050104 “Фінанси”**

Редактор *Н.Кочеткова*. Молодший редактор *Ю.Руснак*.
Технічний редактор, комп'ютерна верстка *Н.Караман*.
Друк *С.Волинець*. Фальцювально-палітурні роботи *А.Грубкіна*.

Підписано до друку 05.03.2007 р.
Папір офсетний. Формат 60x84¹/₁₆. Гарнітура “Таймс”.
Обл.-вид. арк. 1,6. Умовн. друк. арк. 3,5. Наклад 200 прим.
Зам. № 1845.

Видавництво МДГУ ім. Петра Могили.
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 1175 від 25.12.2002 р.
54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10.